

Administrative Law Workshop for Myanmar Educators: Week 6

PROFESSOR MARSHA GARRISON
BROOKLYN LAW SCHOOL

Workshop Access, and Materials

- **Recording:** <https://kantkawlaw-library.org/kkt/detailvideo.php?id=46>
- **Materials:** The course textbook (Administrative Law for Myanmar Students, 2023) is available on the following Links. The text will be available in English and the Myanmar language. No other materials are required.
- **Access:**
  - English textbook : <https://kantkawlaw-library.org/kkt/detailbooknew.php?id=423>
  - Burmese textbook : <https://kantkawlaw-library.org/kkt/detailbooknew.php?id=424>

Justiciability=When an Agency Decision Is Reviewable by a Court

- **Who** can challenge an agency action = **Standing** (not an issue if plaintiff is appealing an adjudication decision)
- **When** can an agency action be challenged? **Is it too late = mootness**
- **When . . . Is it too soon? = exhaustion administrative remedies**

Approaches to Standing

Conservative

- Plaintiff must have suffered an injury traceable to challenged action
- USA (Constitution Article 3 confers jurisdiction over “cases” and “controversies” only)
- Germany and Singapore also require a concrete injury as a precondition to a challenge

Liberal

- In some countries, just about anyone can challenge an agency decision that affects the **public interest**
  - But many of the countries with no obvious limits have weak judiciaries (Venezuela!)
- Some countries allow private prosecution (U.K., Singapore, Australia, Myanmar!)

Limits on liberal standing rules and private prosecution

- India: Court will likely appoint a lawyer as amicus curiae to manage case
  - U.K.: Remedy affects standing rules, and a complaint seeking damages requires injury in fact
  - Different rules may apply to individuals and CSOs
  - Statutes may limit (or broaden) standing requirements relevant to certain types of agency actions or particular agencies
- U.K. public prosecution
  - Crown Prosecution Service (CPS) may take over any private prosecution and may discontinue proceedings if it does not believe there is a realistic prospect of conviction (though not just because the CPS would not have brought the case itself)
  - Cases are often very difficult to win (judges and juries may assume that the case is weak if the public prosecutor declined to prosecute)

Are Liberal Standing Rules Good or Bad?

Pro

- Increases likelihood that a court will review rule-of-law violations
- May help to build support for CSOs
- May help to create sense of democratic participation and empowerment

Con

- May impact separation of powers (but doesn't seem like a very strong argument)
- Private parties who sue may not bring effective lawsuit and produce a bad decision that will bind future plaintiffs
- Judicial resources may be overwhelmed by multiple challenges

Courts often have discretion when there is no injury in fact

- Canada: Three factors:

- (i) whether the case raises a **serious** justiciable issue;
- (ii) whether the party bringing the action has a genuine interest in the matter; and
- (iii) whether the proposed suit is a reasonable and **effective** means of bringing the case to court.
- Courts must also consider the purposes that justify granting standing in their analyses, that is, giving effect to the principle of legality and ensuring access to justice. The goal in every case is to strike a meaningful balance between the purposes that favour granting standing and those that favour limiting it.
- *British Columbia (Attorney General) v. Council of Canadians with Disabilities*, 2022 SCC 27.

- UK: Five factors

-
- The **importance** of vindicating the rule of law.
- The **importance** of the issue raised.
- The likely **absence of any responsible challenger**.
- The nature of the breach of duty against which relief is sought.
- The role of the applicants in giving advice, guidance and assistance with regards to the subject matter of the dispute.

Mootness: When May a Lawsuit Be Brought?

- Doctrine arises from traditional reluctance of courts to give an advisory opinion
- In the absence of an actual harm, a decision seems advisory
- Mootness problem may be avoidable when the plaintiff seeks damages for a past injury
- Courts also typically allow an action to proceed if the agency decision in question is repetitive, arising in lots of similar cases, court is unlikely to find that the case is moot.
- This is particularly true when the impact on individual rights is sufficiently brief that the impact is over by the time the individual can get to court

Exhaustion of Administrative Remedies

- You have to go to the agency first!
- Like the requirement that a plaintiff appeal to a lower court before going to the highest court
- Serves efficiency goals
- BUT there are exceptions
  - Agency procedure must provide an effective (i.e., commensurate with loss) remedy
  - Appeal to agency must not be futile

Is Exhaustion Required ?

-
- Under Emergency Prison Agency Rule 3, all prison visits were suspended during the COVID emergency. Prisoner A has been told that he cannot receive visitors, including his lawyer, during the emergency. The prison has no alternative method (telephone, internet) of enabling prisoners to verbally communicate with individuals outside the prison, and all mail is read and censored.
  - The prison has an “Appeal Procedure” that prisoners may use to challenge a decision like suspending visits. (An Appeals Officer, who is not the individual who made the decision, hears all such appeals.)
  - Must Prisoner A file a complaint and receive a response before he may file a lawsuit challenging the rule?
  - Following a visit with his brother, who brought him a copy of the Justice Base report that led Citizen to consider suing the Attorney General, Prisoner B was denied all visits, including visits with his lawyer, for one year.
  - The basis for this denial was Prison Rule 56, which specifies that “A prison director may, in his discretion, deny visits to any prisoner who has received contraband from a visitor.” The same Appeal Procedure is available to Prisoner B.
  - Must he file a complaint and receive a response before he may file a lawsuit challenging the rule?

Remedies: What A Lawsuit Can Achieve

- Under the old common-law writ system, the remedy depended on the writ:
  - *Certiorari*, an order by a higher court directing a lower court to transfer a case and its record for review;
  - *Mandamus*, an order by a court to an inferior court or public official compelling the performance of a mandatory public duty;
  - *Prohibition*, an order by a court directing a government officer or agency to cease an action that exceeds or represents an abuse of discretion;
  - *Procedendo*, an order by a court sending a case from an appellate court to a lower court with a direction that the case proceed to judgment;
  - *Quo warranto*, an order by a court requiring a person to show by what authority he or she exercises a power;
  - *Habeas Corpus*, an order requiring that a prisoner be produced before the court to determine whether there is lawful authority to detain the person.

Common Law Courts Also Granted Injunctive Relief

- Interlocutory injunction – designed to maintain the status quo until judgment
- Permanent injunction – a form of relief that typically requires the defendant to refrain from the actions that are harming the plaintiff(s)
- Injunctive relief was *equitable* and arose in the Chancery Court
- The award of injunctive relief was *discretionary* and the form of the injunction was tailored to the facts of the case.
- An injunction might be *negative* (forbid certain actions) or *positive* (require certain actions)
- **Courts typically did not distinguish between private and government defendants in granting injunctive relief (*Pride of Derby* decision)**

Declarations and Damages

- Writs were not originally available to challenge agency lawmaking
- The *declaration* sometimes filled the gap
- Availability of a declaration was not always clear, and the writ / declaration / injunction did not fit neatly together
- Damage awards were never available against government defendants because of the principle of sovereign immunity

The Modern Era

- The writ system has typically been abandoned except as a matter of procedure
  - (You still petition for a writ of certiorari in asking the Supreme Court of the United States to review a lower-court decision)
- The divide between law and equity has largely been dissolved
- Damage awards are now possible against government defendants in all common-law jurisdictions (**except Myanmar??**), although the rules making such awards possible typically have many exceptions that preserve government immunity
- Courts sometimes issue wide-ranging orders that combine remedies and even entail ongoing judicial supervision of government agencies
  - Examples:
  - India: The right to food case: over 13 years India Supreme Court reconfigured government food programs, identified which public agencies were responsible for programs, and specified how programs should be implemented.
  - USA: A federal court oversaw the operations of the District of Columbia child-protection system for **THIRTY years**.

A New Remedy: Information

- Statutory right to government information now available in 100+ nations (but not Singapore)
- USA: Freedom of Information Act (1966) established the trend, but later laws confer wider rights
- Right to information now viewed as fundamental
  - ECHR has interpreted Article 10, protecting the freedom to receive information, as encompassing a right of access to information. Recent cases have imposed an obligation on member nations to disclose requested information when access to information is “essential for the exercise of one’s freedom to receive and impart information and where its denial would interfere with that right.”
  - *Österreichische Vereinigung zur Erhaltung, Stärkung und Schaffung eines wirtschaftlich gesunden land- und forstwirtschaftlichen Grundbesitzes v. Austria*, -No. 39534/07 (2013), the Court overruled a local land commission’s refusal to provide copies of its decisions on land transfers made during the last year. Lack of time and personnel were inadequate excuse when decisions were not publicly available in any form
- Council of Europe Convention on Access to Official Documents (Tromsø Convention) entered into force in 2020 and establishes minimum standards for processing requests for access to official documents, including a review process for denials. Fourteen nations have ratified the Convention.
- Stronger laws associated with better government, but laws are riddled with exceptions (23 in UK) and agencies often bend the exceptions to avoid disclosure of unflattering information.

The New World of Remedies

Writs to Orders

- UK “quashing” and “mandatory” orders instead of cert., mandamus, and prohibition
- Nomenclature varies but pleading rules are everywhere more liberal; relief is requested in the plaintiff’s complaint

Injunctions

- Within the powers of a regular court
- Divide between interlocutory and permanent injunction survives
- So does judicial discretion in fashioning an appropriate injunctive order

Courts often use a factor-based approach in exercising discretion

- *Harper* (CA) is reasonably typical
  - Case involved interlocutory injunction
  - Facts: Challenge to new law that restricted advertising by non-candidates in elections. Court had held a trial but not issued a judgment. An election was imminent! Trial court granted an injunction to preserve the status quo.
  - Appellate decision: CA Supreme Court REVERSED the lower court
  - Basis of decision: Three-factor approach
    - (i) whether there is a serious issue to be tried; **YES**
    - (ii) whether absent an injunction there will be irreparable harm to the individual seeking the injunction **YES**; and
    - (iii) the balance of (in)convenience. **NO**
      - ✦ Trial court found this favored plaintiff because harm to him was clear and government offered no evidence of harm. Dissenting judge agreed.
      - ✦ Supreme Court majority: public good from new law must be presumed, and grant gives plaintiff relief sought (for this election).
      - ✦ **CLUE TO MAJORITY OPINION?** New law ultimately upheld.

Applying *Harper's* Factors: 1. A serious issue to be tried? 2. Irreparable harm to the plaintiff absent an injunction? 3) balance of (in)convenience.

Prisoner A

- Under Emergency Prison Agency Rule 3, all prison visits are to be suspended during the COVID emergency.
- **Prisoner A will not be able to receive ANY visits and there is no alternate means of verbal communication; all mail is read and censored.**

Prisoner B

- Prison Rule 56: “A prison director may, in his discretion, deny visits to any prisoner who has received contraband from a visitor.”
- **Prisoner B was denied ALL visits after receiving a copy of a report finding corruption in the court system.**

Damages

- The U.K. Crown Proceedings Act § 2 (1947) is a typical waiver of sovereign immunity and provides that “the Crown shall be subject to all those liabilities in tort to which, **if it were a private person of full age and capacity**, it would be subject.”
- Government law making (legislative and agency-based) and adjudication are thus still off limits for a damage award
- Even low-level decisions may be exempt if court finds that these are not actions (police, prison, military, etc.) performed by private persons
- Malicious exercise of statutory discretion: *Roncarelli* (CA) liquor store owner who had provided bail to fellow religionists targeted by government official. Canada Supreme Court found that such an action was ultra vires and awarded damages. Some other CL countries have followed this limited precedent but applied it very sparingly.
- Constitutional torts: Damages may be awarded for violation of constitutional right (USA, CA) but many limits on such claims.
- ECHR Article 41 authorizes award “just satisfaction” to an injured party when “the internal law of the [relevant government] . . . allows only partial reparation,” but treats such an award as discretionary. The Court’s Practice Directions specify that “the award of non-pecuniary damage is not an automatic consequence of a finding ... that there has been a violation of a right.”
- In some civil law countries, by contrast, damages are routinely awarded. In France, damages may be awarded when government actions legal when the result of the law is to impose an “unfair burden.”

Reconsider Prisoner A and B: Are damages warranted?

Prisoner A

Prisoner B

Should the Common Law World Adopt the French Approach?

- Why are courts reluctant to authorize damage awards against government?
- Are these reasons adequate?
- What safeguards might balance advantages of more accessible damage awards against public interests against them?

Complex relief: How far should courts go in supervising government?

- Most interesting current example is climate-change litigation
  - *Juliana v. United States*
  - 9th Circuit Court of Appeals (a very liberal court) declined to find that plaintiffs could seek orders that would require courts to make multi-agency government policy on climate change
  - Federal courts have, however, supervised government agencies (notably prisons and child protection agencies) for lengthy periods.
  - Various ECHR cases should be decided soon
    - ✦ The ECHR has already held that ongoing exposure to high levels of industrial pollution represents a violation of Convention Article 8 (respect for private and family life); it has awarded modest damages (2500 euros per person) even when the plaintiffs could not show harm directly attributable to the pollution. *See Povlov and others v. Russia*, No. 31612/09 (2022).
    - ✦ But, *in Povlov*, the Court did *not* require new legislation or regulations that would reduce air pollution in the area where the plaintiffs live. Two of the climate-change lawsuits currently before the ECHR target single governments (France, Switzerland) and appear to seek no more than a declaration that a rights violation has occurred.
    - ✦ *Duarte Agostinho and Others v. Portugal and 32 Other States*, No. 39371/20), relies on Convention Articles 2, 8, and 14 (rights to life, privacy, and freedom from discrimination), targets 33 different government defendants, *and* seeks an order requiring these defendants to undertake more vigorous measures.

မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးမှူးများအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ- ရက်သတ္တပတ် ၆

ပါမောက္ခ MARSHA GARRISON
BROOKLYN ဥပဒေကျောင်း

Justiciability=အေဂျင်စီတစ်ခု၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တရားရုံးတစ်ခုက ပြန်လည်သုံးသပ်သည့်အခါ

- အေဂျင်စီလုပ်ဆောင်ချက်ကို ဘယ်သူက စိန်ခေါ်နိုင်သလဲ = ရပ်တည်ခြင်း
(တရားစွဲဆိုသူသည် တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အယူခံဝင်ပါက ပြဿနာမဟုတ်ပါ)
- မည်သည့်အချိန်တွင် စိန်ခေါ်နိုင်သနည်း။ နောက်ကျနေပြီလား။
- ဘယ်တော့လဲ ။ . . မြန်လွန်းသလား။ = ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှု အုပ်ချုပ်ရေး ကုစားခြင်း။

ရပ်တည်ရန် ချဉ်းကပ်မှုများ

ရှေးရိုးဆန်တယ်။

- တရားလိုသည် စိန်ခေါ်သည့် လုပ်ရပ်အတွက် ခြေရာခံနိုင်သော ဒဏ်ရာတစ်ခု ခံစားခဲ့ရသည်။
- USA (အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ 3 သည် “အမှုတွဲများ” နှင့် “အငြင်းပွားမှုများ” တို့ကိုသာ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာအပ်နှင်းသည်)
- ဂျာမနီနှင့် စင်ကာပူတို့ကလည်း စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုအတွက် ခိုင်မာသော ဒဏ်ရာတစ်ခု လိုအပ်ပါသည်။

လစ်ဘရယ်

- အများသူငှာ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသော အေဂျင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မည်သူမဆို စိန်ခေါ်နိုင်သည်။
  - သို့သော် ကန့်သတ်ချက်မရှိသော နိုင်ငံအများအပြားတွင် အားနည်းသော တရားစီရင်ရေးများ (ဗင်နီဇွဲလား)၊
- အချို့နိုင်ငံများတွင် ပုဂ္ဂလိကတရားစွဲဆိုခြင်းကို ခွင့်ပြုသည် (ဗြိတိန်၊ စင်ကာပူ၊ သြစတြေးလျ၊ မြန်မာ)။

လစ်ဘရယ်ရပ်တည်မှု စည်းမျဉ်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကတရားစွဲဆိုမှုများကို ကန့်သတ်ထားသည်။

- အိန္ဒိယ- တရားရုံးသည် အမှုအား စီမံခန့်ခွဲရန် ရှေ့နေတစ်ဦးအဖြစ် မိုက်မတ်ကူရီယာကို ခန့်အပ်ဖွယ်ရှိသည်။
- ယူကေ- ကုစားမှုသည် ရပ်တည်မှုစည်းမျဉ်းများအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိပြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကို ရှာဖွေသည့် တိုင်ကြားချက်တစ်ခုသည် အမှန်တကယ်တွင် ဒဏ်ရာရှိရန် လိုအပ်သည်။
- လူတစ်ဦးချင်းနှင့် CSO များအတွက် မတူညီသောစည်းမျဉ်းများ သက်ရောက်နိုင်သည်။
- ဥပဒေများသည် အချို့သောအေဂျင်စီများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်အမျိုးအစားများ သို့မဟုတ် သီးခြားအေဂျင်စီများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ရပ်တည်မှုလိုအပ်ချက်များကို ကန့်သတ်နိုင်သည် (သို့မဟုတ်) ကျယ်ပြန့်စေနိုင်သည်။

- ယူကေပြည်သူတွေကို တရားစွဲမယ်။
- Crown Prosecution Service (CPS) သည် မည်သည့်ပုဂ္ဂလိကတရားစွဲဆိုမှုကိုမဆို လွှဲပြောင်းယူနိုင်ပြီး လက်တွေ့ဆန်သော ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းခံရမည့်အလားအလာရှိနေသည်ဟု မယုံကြည်ပါက (CPS သည် အမှုမဆောင်ခွဲခြင်းကြောင့်သာမဟုတ်သော်လည်း)
- အမှုတွဲများသည် မကြာခဏအနိုင်ရရန် အလွန်ခက်ခဲသည် (အစိုးရရှေ့နေက တရားစွဲဆိုရန် ငြင်းဆိုပါက အမှုသည် အားနည်းသည်ဟု တရားသူကြီးများနှင့် တရားသူကြီးများက ယူဆနိုင်သည်)

လစာရယရပတညမှု စည်းမျဉ်းများသည် ကောင်းသလား၊ ဆိုးသလား။

လိုလားသူ

- တရားရုံးတစ်ခုသည် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးချိုးဖောက်မှုများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် ဖြစ်နိုင်ခြေကို တိုးမြှင့်စေသည်။
- CSO များအတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှု တည်ဆောက်ရန် ကူညီပေးနိုင်ပါသည်။
- ဒီမိုကရက်တစ်တွေ့ရဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုနဲ့ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုကို ဖန်တီးပေးနိုင်တယ်။

အဲကွန်း

- အာဏာခွဲထွက်ခြင်းအပေါ် သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်သည် (သို့သော် အလွန်ပြင်းထန်သော ငြင်းခုံပုံမပေါ်)
- တရားစွဲသည့်ပုဂ္ဂလိကပါတီများသည် ထိရောက်သော တရားစွဲဆိုမှုကို မဆောင်ကြဉ်းနိုင်ဘဲ အနာဂတ်တရားခံများကို ချုပ်နှောင်မည့် ဆိုးရွားသောဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။
- တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်များသည် စိန်ခေါ်မှုများစွာဖြင့် လွှမ်းခြုံနိုင်သည်။

အမှန်တကယ် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှု မရှိသည့်အခါ တရားရုံးများသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလေ့ရှိသည်။

- ကနေဒါ- ထူးထူးခြားခြားအချက်များ -
- (ဈ) အမှုသည် ကြီးလေးသော တရားမျှတမှုရှိသော ပြဿနာ တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်စေခြင်း၊
- (၂) အရေးယူဆောင်ရွက်သည့်အဖွဲ့သည် အဆိုပါကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အမှန်တကယ်စိတ်ဝင်စားမှုရှိမရှိ၊ နှင့်
- တရားစွဲဆိုမှု သည် ကျိုးကြောင်းဆီလျော်ပြီး ထိရောက်သော နည်းလမ်း ဖြစ်မဖြစ် ၊
- တရားရုံးများသည် ၎င်းတို့၏ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာချက်များတွင် ရပ်တည်ခွင့် ကို မျှတစေသည့် ရည်ရွယ်ချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ တရားဥပဒေ၏ နိယာမကို အကျိုးသက်ရောက်စေပြီး တရားမျှတမှု ရရှိစေရေးတို့ကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည် ဖြစ်သည်။ ကိစ္စတိုင်းတွင် ရည်မှန်းချက်သည် ရပ်တည်ခွင့်ကို နှစ်သက် သော ရည်ရွယ်ချက်များ နှင့် ၎င်းကို ကန့်သတ်ခြင်းကို နှစ်သက်သော သူများအကြား အဓိပ္ပါယ်ရှိသော ဟန်ချက်ညီစေရန် ဖြစ်သည်။
- ဗြိတိသျှကိုလံဘီယာ (ရှေ့နေချုပ်) v. ကနေဒါနိုင်ငံသားများ မသန်စွမ်းသူများကောင်စီ ၊ 2022 SCC 27။

- UK- အချက်ငါးချက်
-
- တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ဖော်ထုတ်ဖို့ အရေးကြီးတယ် ။
- အရေးပါမှု ပေါ်ပေါက်လာသည် ။
- တာဝန်ရှိသည့် စိန်ခေါ်သူ မရှိခြင်း ဖြစ်နိုင်သည် ။
- တာဝန် ဖောက်ဖျက်မှု၏ သဘောသဘာဝမှာ သက်သာခွင့်ကို ရှာသည်။
- အငြင်းပွားမှု၏အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ အကြံဉာဏ်များ၊ လမ်းညွှန်မှုနှင့် အကူအညီများပေးရန် လျှောက်ထားသူများ၏ အခန်းကဏ္ဍ။

Mootness- ဘယ်အချိန်မှာ တရားစွဲနိုင်မလဲ။

- အယူဝါဒသည် အကြံဉာဏ်ပေးရန် တရားရုံးများ၏ အစဉ်အလာ တွန့်ဆုတ်ခြင်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။
- အမှန်တကယ် ထိခိုက်နစ်နာမှု မရှိလျှင် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုသည် အကြံပေးပုံရသည်။
- တရားခံသည် အတိတ်က ဒဏ်ရာအတွက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကို ရှာဖွေသောအခါတွင် အမဲစက်ပြဿနာကို ရှောင်ရှားနိုင်သည်။
- တရားရုံးများသည် မေးခွန်းထုတ်သည့်အေဂျင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ထပ်ခါတလဲလဲဖြစ်နေပါက၊ အလားတူအမှုအများအပြားတွင် ပေါ်ပေါက်ပါက၊ တရားရုံးများသည် အမှုတွဲပျက်သွားကြောင်း တွေ့ရှိနိုင်ဖွယ်မရှိပေ။
- လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုသည် လုံလောက်သော အတိုချုံးဖြစ်ပြီး လူတစ်ဦးချင်းစီက တရားရုံးသို့ ရောက်ရှိလာချိန်တွင် သက်ရောက်မှု ပြီးဆုံးသွားသည့်အခါ။

အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ကုထုံးများ ကုန်ဆုံးသွားခြင်း။

- မင်းအေဂျင်စီကို အရင်သွားရမယ်။
- တရားလိုတစ်ဦးသည် အမြင့်ဆုံးတရားရုံးသို့ မတက်မီ အောက်တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရမည့် လိုအပ်ချက်ဖြစ်သည်။
- ထိရောက်မှုပန်းတိုင်များကို ဆောင်ရွက်ပေးသည်။
- ဒါပေမယ့် ချွင်းချက်တော့ရှိတယ်။
  - အေဂျင်စီ၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းသည် ထိရောက်သော (ဆိုလိုသည်မှာ ဆုံးရှုံးမှုနှင့် လျော်ညီသော) ကုထုံးကို ပေးရပါမည်။
  - အေဂျင်စီသို့ အယူခံဝင်ခြင်းသည် အချည်းနှီးမဖြစ်ရပါ။

ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှု လိုအပ်ပါသလား။

- အရေးပေါ်အကျဉ်းထောင်အကျပ်အတည်း 3 အရ COVID အရေးပေါ်ကာလတွင် အကျဉ်းထောင်များသို့ သွားရောက်မှုအားလုံးကို ဆိုင်းငံ့ထားသည်။ အကျဉ်းသား A သည် အရေးပေါ်ကာလတွင် ၎င်း၏ရှေ့နေအပါအဝင် ဧည့်သည်များကို လက်ခံနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း ပြောကြားထားသည်။ အကျဉ်းထောင်တွင် အကျဉ်းသားများအား အကျဉ်းထောင်ပြင်ပရှိ လူတစ်ဦးချင်းစီနှင့် စကားပြောဆိုဆက်သွယ်နိုင်စေမည့် အခြားနည်းလမ်း (တယ်လီဖုန်း၊ အင်တာနက်) မရှိသည့်အပြင် မေးလ်အားလုံးကို ဖတ်ပြီး ဆင်ဆာဖြတ်ထားသည်။
- အကျဉ်းထောင်တွင် လာရောက်လည်ပတ်မှုများကို ဆိုင်းငံ့ထားလိုသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို စိန်ခေါ်ရန် အကျဉ်းသားများ အသုံးပြုနိုင်သည့် “အယူခံလုပ်ငန်းစဉ်” ရှိသည်။ (ဆုံးဖြတ်ချက်ချသော ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သည့် အယူခံအရာရှိသည် ယင်းအယူခံမှုအားလုံးကို ကြားနာသည်။)
- အကျဉ်းသား A သည် စည်းကမ်းချက်ကို စိန်ခေါ်ပြီး တရားမစွဲမီ တိုင်ကြားချက်တစ်ခု လက်ခံရပါမည်လား။

- ရှေ့နေချုပ်ကို တရားစွဲဖို့ စဉ်းစားစေခဲ့တဲ့ သူ့ရဲ့အစ်ကိုဖြစ်သူနဲ့ လာရောက်လည်ပတ်ပြီးနောက် ရှေ့နေချုပ် B က သူ့ရဲ့ရှေ့နေနဲ့ လာရောက်လည်ပတ်မှုအပါအဝင် လာရောက်လည်ပတ်မှုအားလုံးကို တစ်နှစ်ကြာ ငြင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။
- ဤငြင်းဆိုမှုအတွက် အခြေခံအချက်မှာ အကျဉ်းထောင်ဥပဒေ ၅၆ တွင် “ထောင်ဒါရိုက်တာတစ်ဦးသည် ဧည့်သည်ထံမှ ဖောက်ပြန်ခြင်းခံရသော မည်သည့်အကျဉ်းသားထံမဆို လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းကို ငြင်းဆိုနိုင်သည်” ဟု သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။ တူညီသောအယူခံမှုလုပ်ငန်းစဉ်ကို အကျဉ်းသား B တွင် ရရှိနိုင်သည်။
- စည်းကမ်းချက်ကို စိန်ခေါ်ပြီး တရားမစွဲမီ တိုင်ကြားချက်တစ်ခု လက်ခံရပါမည်လား။

ကုစားနည်းများ- မည်ကဲ့သို့တရားစွဲဆိုနိုင်မည်နည်း။

- ရှေးယခင်က ဥပဒေစာချွန်တော်စနစ်အရ ကုစားရေးစာချွန်တော်အပေါ် မူတည်သည်-
- *Certiorari* ၊ အထက်တရားရုံးတစ်ခုမှ အောက်တရားရုံးကို အမှုအခင်းတစ်ခုလွှဲပြောင်းရန်နှင့် ၎င်း၏မှတ်တမ်းကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် ညွှန်ကြားသည့်အမိန့်၊
- *Mandamus* ၊ တရားရုံးတစ်ခုက အောက်ခြေတရားရုံး သို့မဟုတ် အများသူငှာတာဝန်ရှိသူအား မဖြစ်မနေ ပြည်သူ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန် အတင်းအကြပ် အမိန့်ပေးခြင်း၊
- *တားမြစ်ချက်* ၊ အစိုးရအရာရှိ သို့မဟုတ် အေဂျင်စီအား ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျော်လွန်သည့် သို့မဟုတ် ကိုယ်စားပြုသည့် လုပ်ရပ်ကို ရပ်ဆိုင်းရန် တရားရုံးက အမိန့်ပေးခြင်း၊
- *Procedendo* ၊ အယူခံတရားရုံးတစ်ခုမှ အမှုတွဲအား တရားစီရင်ရန် လမ်းညွှန်ချက်ဖြင့် အယူခံတရားရုံးတစ်ခုမှ အောက်တရားရုံးသို့ ပေးပို့သော အမိန့်တစ်ခု၊
- *Quo warranto* ၊ လူတစ်ဦးအား မည်သည့်အခွင့်အာဏာဖြင့် ပြသရန် လိုအပ်သော တရားရုံးမှ အမိန့်တစ်ခု၊
- *Habeas Corpus* ၊ အကျဉ်းသားတစ်ဦးကို ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းရန် တရားဝင် အခွင့်အာဏာရှိမရှိ ဆုံးဖြတ်ရန် တရားရုံးရှေ့တွင် အကျဉ်းသားတစ်ဦးကို မွေးထုတ်ပေးရန် လိုအပ်သည့် အမိန့်ဖြစ်သည်။

သာမန်ဥပဒေတရားရုံးများသည်လည်း တားမြစ်ပတ်ပငှူများကို သက်သာရာရစေသည်။

- ကြားဖြတ်တားမြစ်ချက် - တရားစီရင်ချိန်အထိ လက်ရှိအနေအထားကို ထိန်းသိမ်းထားရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသည်။
- အမြဲတမ်းတားမြစ်မိန့် - တရားခံ(များ)ကို ထိခိုက်နစ်နာစေသော လုပ်ရပ်များမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် ယေဘုယျအားဖြင့် တရားခံအား လိုအပ်သော သက်သာခွင့်ပုံစံ
- အတားအဆီးသက်သာရာရမှုသည် တရားမျှတ ပြီး Chancery တရားရုံးတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။
- တားမြစ်ဆေးသက်သာခွင့်ဆုကို လိုသလိုရွေးချယ်/ပြီး တားမြစ်ချက်ပုံစံကို အမှု၏အဖြစ်မှန်နှင့် အဝင်ခွင့်ကျဖြစ်စေသည်။
- တားမြစ်ချက်သည် အပျက်သဘော (အချို့သောလုပ်ဆောင်ချက်များကို တားမြစ်ရန်) သို့မဟုတ် အပြုသဘော (အချို့သောလုပ်ဆောင်ချက်များ လိုအပ်သည်)၊
- တရားရုံးများသည် ပုံမှန်အားဖြင့် ပုဂ္ဂလိကနှင့် အစိုးရတရားခံများအကြား တားမြစ်ဆေးသက်သာခွင့်များ ပေးဆောင်ခြင်း (*Pride of Derby* ဆုံးဖြတ်ချက်)

ကြေငြာချက်များနှင့် ပျက်စီးမှုများ

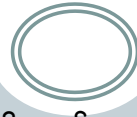
- စာချွန်တော်များသည် အေဂျင်စီဥပဒေပြုခြင်းကို စိန်ခေါ်ရန်အတွက် မူလက မရရှိနိုင်ပါ။
- ကြေငြာချက်သည် တခါတရံ ကွက်လပ်ကို ဖြည့်ပေးသည်။
- ကြေငြာချက်တစ်ခုရရှိမှုမှာ အမြဲတမ်းရှင်းလင်းမှုမရှိသည့်အပြင် စာချွန်တော်/ကြေညာ/တားဝရမ်းသည် သပ်သပ်ရပ်ရပ် တွဲလျက်မရှိပေ။
- အချုပ်အခြာအာဏာ ကင်းရှင်းမှု နိယာမကြောင့် အစိုးရတရားခံများအပေါ် ထိခိုက်နစ်နာစေမည့် ဆုများ မရရှိနိုင်ပါ။

မော်ဒန်ခေတ်

- စာချွန်တော်စနစ်သည် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအရမှလွဲ၍ ပုံမှန်အားဖြင့် စွန့်ပစ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။
  - (သင်သည် အောက်တရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ တရားရုံးချုပ်ကို တောင်းဆိုရာတွင် certiorari ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ စာချွန်တော်အတွက် အယူခံဝင်ဆဲဖြစ်သည်)
- တရားဥပဒေနှင့် သာတူညီမျှမှုအကြား ကွဲလွဲမှုမှာ ကြီးမားစွာ ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။
- အစိုးရ၏ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို ခြွင်းချက်များစွာဖြင့် ခြွင်းချက်များစွာ ထားရှိသော်လည်း၊ မြန်မာနိုင်ငံမှလွဲ၍ ဘုံတရားစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာအားလုံး (မြန်မာနိုင်ငံမှလွဲ၍) တရားရုံးများတွင် အစိုးရတရားခံများကို ထိခိုက်နစ်နာစေသည့် ဆုများ ပေးအပ် နိုင်နေပြီဖြစ်သည်။
- တရားရုံးများသည် တခါတရံတွင် ကုစားခြင်းများကို ပေါင်းစပ်ကာ အစိုးရအချင်အမြင်များ၏ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်မှုကိုပင် ထည့်သွင်းပေးသည့် ကျယ်ပြန့်သော အဓိပ္ပာယ်များ ထုတ်ပေးပါသည်။
  - ဥပမာများ-
  - အိန္ဒိယ- စားနပ်ရိက္ခာဆိုင်ရာကိစ္စ- အိန္ဒိယတရားရုံးချုပ်သည် အစိုးရစားနပ်ရိက္ခာအစီအစဉ်များကို ၁၃ နှစ်ကျော်ကြာ ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ထားပြီး မည်သည့်အများပြည်သူဆိုင်ရာအချင်အမြင်များက အစီအစဉ်များအတွက် တာဝန်ရှိကြောင်း သတ်မှတ်ဖော်ပြကာ အစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်သင့်သည်များကို သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။
  - အမေရိကန်- ကိုလံဘီယာခရိုင် ကလေးသူငယ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးစနစ်၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို ဖက်ဒရယ်တရားရုံးတစ်ခုက နှစ်သုံးဆယ်ကြာ ကြီးကြပ်ခဲ့သည်။

ကုထုံးအသစ်- အချက်အလက်

- နိုင်ငံပေါင်း 100+ တွင် အစိုးရအချက်အလက်များရရှိရန် ပြဌာန်းထားသောဥပဒေပါအခွင့်အရေး (သို့သော်လည်း စင်ကာပူမဟုတ်ပါ)
- အမေရိကန်- သတင်းလွတ်လပ်ခွင့် ဥပဒေ (၁၉၆၆) သည် လမ်းကြောင်းသစ်ကို ထူထောင်ခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ဥပဒေများသည် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော အခွင့်အရေးများကို ပေးဆောင်သည်။
- သတင်းရယူပိုင်ခွင့်ကို အခြေခံအဖြစ် ရှုမြင်ပါသည်။
  - ECHR သည် သတင်းရယူခွင့်ကို လွှမ်းခြုံထားသည့် လွတ်လပ်စွာ သတင်းရယူခွင့်ကို အကာအကွယ်ပေးသည့် အပိုဒ် ၁၀ ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်။ မကြာသေးမီက ကိစ္စများသည် သတင်းအချက်အလက်ရယူခွင့်သည် "လူတစ်ဦး၏ လွတ်လပ်စွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေခြင်းအား ကျင့်သုံးခြင်းအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပြီး ၎င်း၏ငြင်းဆိုမှုသည် ထိုအခွင့်အရေးကို အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေမည့်" အချိန်တွင် တောင်းဆိုထားသော အချက်အလက်များကို ထုတ်ဖော်ရန် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအတွက် မကြာသေးမီက တာဝန်တစ်ရပ် ချမှတ်ထားသည်။
  - *Österreichische Vereinigung zur Erhaltung, Stärkung und Schaffung eines wirtschaftlich gesunden land- und forstwirtschaftlichen Grundbesitzes v. ၂၀၁၃* (၂၀၁၃) တွင် တရားရုံးသည် ပြီးခဲ့သောနှစ်အတွင်း ပြုလုပ်ခဲ့သော မြေယာလွှဲပြောင်းမှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်မိတ္တူများကို ပေးဆောင်ရန် ငြင်းဆိုချက်ကို တရားရုံးက ပယ်ချခဲ့သည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို မည်သည့်ပုံစံဖြင့် လူသိရှင်ကြား မရရှိနိုင်သောအခါတွင် အချိန်နှင့် ဝန်ထမ်း လုံလောက်မှု မရှိခြင်းမှာ အကြောင်းပြချက်များ မရှိပါ။
- တရားဝင်စာရွက်စာတမ်းများအသုံးပြုခွင့်ဆိုင်ရာဥပဒေကောင်စီကွန်ဗင်းရှင်း (Tromsø ကွန်ဗင်းရှင်း) သည် 2020 ခုနှစ်တွင် အသက်ဝင်ခဲ့ပြီး ငြင်းဆိုမှုများအတွက် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အပါအဝင် တရားဝင်စာရွက်စာတမ်းများသို့ဝင်ရောက်ခွင့်တောင်းဆိုမှုများကို လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် အနိမ့်ဆုံးစံနှုန်းများကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံပေါင်း ဆယ်လေးနိုင်ငံသည် ကွန်ဗင်းရှင်းကို အတည်ပြုခဲ့သည်။
- ပိုမိုကောင်းမွန်သောအစိုးရနှင့်ဆက်စပ်သော ခိုင်မာသောဥပဒေများဖြစ်သော်လည်း ဥပဒေများသည် ခြွင်းချက်များနှင့် ကြုံနေရသည်။ (ယူကေတွင် 23) နှင့်အေဂျင်စီများသည် နှိမ့်ချမထားသောအချက်အလက်များကိုထုတ်ဖော်ခြင်းမှရှောင်ရှားရန်ခြွင်းချက်များကိုမကြာခဏကွေးညွှတ်လေ့ရှိသည်။

ကုစားခြင်းကမ္ဘာသစ်

အမိန့်တများ

- UK မှ cert.၊ mandamus နှင့် တားမြစ်ချက် အစား “quashing” နှင့် “မဖြစ်မနေ” အမိန့်များ
- Nomenclature ကွဲပြားသော်လည်း ပန်ကြားခံစည်းမျဉ်းများသည် နေရာတိုင်းတွင် ပို၍ လစ်ဘရယ် ဖြစ်သည်။ တရားလို၏ တိုင်တန်းချက်တွင် သက်သာခွင့် တောင်းခံထားသည်။

တားမြစ်ချက်များ

- ပုံမှန်တရားရုံးရဲ့ အခွင့်အာဏာထဲမှာ
- ကြားဖြတ် နှင့် အမြဲတမ်း တားဝရမ်း အကြား ခွဲဝေ ရှင်သန်နေဆဲ
- ထိုနည်းလမ်းကောင်းပင် တရားစီရင်ရေး ဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် သင့်လျော်သော အမိန့်ပေးသည့် အမိန့်ကို ဖော်ဆောင်သည်။

တရားရုံးများသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် အချက်အခြေခံနည်းလမ်းကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။

- *Harper (CA)* သည် ပုံမှန်ဖြစ်သည်။
  - တရားမဝင်တရားစွဲဆိုခြင်းကိစ္စ
  - အချက်အလက်- ရွေးကောက်ပွဲတွင် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းမဟုတ်သူများ၏ ကြော်ငြာခြင်းကို ကန့်သတ်ထားသည့် ဥပဒေအသစ်ကို စိန်ခေါ်ပါ။
တရားရုံးက ရုံးတင်စစ်ဆေးခဲ့သော်လည်း စီရင်ချက်မထုတ်ခဲ့ပေ။ ရွေးကောက်ပွဲနီးနေပြီ။ လက်ရှိအနေအထားကို ထိန်းသိမ်းထားရန် တရားခွင်တရားရုံးက တားဝရမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည်။
  - အယူခံဆုံးဖြတ်ချက်- CA တရားရုံးချုပ်သည် အောက်တရားရုံးကို ပြောင်းပြန်လှန်ခဲ့သည်။
  - ဆုံးဖြတ်ချက်၏ အခြေခံ- အချက်သုံးချက် ချဉ်းကပ်မှု
  - (ဈ) ပြင်းပြင်းထန်ထန် စုံစမ်းရမည့် ကိစ္စရှိမရှိ၊ ဟုတ်သည်။
  - (ii) တားမြစ်စာ ပျက်ကွက်ခြင်း ရှိ၊ မရှိ တားမြစ်ချက်ကို ရှာဖွေနေသူ တစ်ဦးချင်းစီအား ပြန်လည် ပြုပြင်၍ မရနိုင်သော ထိခိုက်မှုများ ရှိမည် ဟုတ် ၊ နှင့်
  - (iii) အဆင်ပြေမှု၏ လက်ကျန်။ မဟုတ်ဘူး
    - ✦ သူ့ကို ထိခိုက်မှု ရှင်းရှင်းလင်းလင်းရှိပြီး အစိုးရက ထိခိုက်နစ်နာစေတဲ့ သက်သေ အထောက်အထား မပြတဲ့အတွက် ဒီတရားခံကို တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကန့်ကွက်တဲ့ တရားသူကြီးက သဘောတူတယ်။
    - ✦ တရားလွှတ်တော်ချုပ် အများစု- ဥပဒေအသစ်မှ ပြည်သူ့ကောင်းကျိုးကို ယူဆရမည်ဖြစ်ပြီး တရားလိုအား သက်သာခွင့် (ဤရွေးကောက်ပွဲအတွက်) တောင်းခံသည်။
    - ✦ လူများစု၏ သဘောထားကို သဲလွန်စလား? ဥပဒေသစ်ကို နောက်ဆုံးမှာ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တယ်။

Harper's Factors ကို ကျင့်သုံးခြင်း - 1 . စမ်းသုံးရမည့် ကြိုးလေးသော ပြဿနာလား။ 2 . တရားလိုသည် တရားမဝင် ပျက်ကွက်ခြင်းအတွက် ပြန်လည်ပြုပြင်၍မရသော ထိခိုက်နစ်နာမှုများ ရှိပါသလား။ 3) အဆင်ပြေချိန်ခွင့်လျှာ။

အကျဉ်းသား A

- အရေးပေါ်အကျဉ်းထောင်အေဂျင်စီ စည်းမျဉ်း 3 အရ COVID အရေးပေါ်ကာလတွင် အကျဉ်းထောင်သို့ လာရောက်လည်ပတ်မှုအားလုံးကို ဆိုင်းငံ့ထားရမည် ဖြစ်သည်။
- အကျဉ်းသား A သည် မည်သည့်လည်ပတ်မှုကိုမျှ လက်ခံနိုင်မည်မဟုတ် သည့်အပြင် နှုတ်ဖြင့် ပြောဆို ဆက်သွယ်ခြင်း အတွက် အခြားနည်းလမ်းမရှိပါ။ မေးလ်အားလုံးကို ဖတ်ပြီး ဆင်ဆာဖြတ်ထားသည်။

အကျဉ်းသား B

- အကျဉ်းထောင်စည်းမျဉ်း 56- “ထောင်ဒါရိုက်တာ တစ်ဦး သည် ဧည့်သည်တစ်ဦးထံမှ ဖောက်ပြန်ခြင်းခံရသော မည်သည့်အကျဉ်းသားထံမဆို လာရောက်လည်ပတ်ခြင်း ကို ငြင်းပယ်နိုင်သည်။”
- အကျဉ်းသား B သည် တရားရုံးစနစ်တွင် အကျင့်ပျက် ခြစားမှုတွေ့ရှိသည့် အစီရင်ခံစာတစ်စောင်ကို လက်ခံရရှိ ပြီးနောက် လာရောက်လည်ပတ်မှုအားလုံးကို ငြင်းဆိုခဲ့ သည်။

ပျက်စီးခြင်း။

- The UK Crown Proceedings Act § 2 (1947) သည် အချုပ်အခြာအာဏာ ကင်းလွတ်ခွင့်ကို ပုံမှန် စွန့်လွှတ်ခြင်းဖြစ်ပြီး “သရဖူသည် အသက်အရွယ်နှင့် စွမ်းရည်ပြည့်သော ပုဂ္ဂလိက ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လျှင် ထို တာဝန်ဝတ္တရားအားလုံး၏ လက်အောက်ခံ ဖြစ်ရမည် ၊ အကြောင်းအရာဖြစ်လိမ့်မည်။”
- အစိုးရဥပဒေရေးဆွဲခြင်း (ဥပဒေပြုရေးနှင့် အေဂျင်စီအခြေပြု) နှင့် တရားစီရင်ရေးတို့သည် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဆုအတွက် အကန့်အသတ်များ ရှိနေသေးသည်။
- တရားရုံးက ၎င်းတို့သည် ပုဂ္ဂလိက ပုဂ္ဂိုလ်များ လုပ်ဆောင်သည့် လုပ်ရပ်များ (ရဲ၊ ထောင်၊ စစ်တပ်စသည်) မဟုတ်ကြောင်း တရားရုံးမှ တွေ့ရှိပါက အဆင့်နိမ့် ဆုံးဖြတ်ချက်များပင် ကင်းလွတ်ခွင့် ရနိုင်သည်။
- ပြဋ္ဌာန်းဥပဒေသတိပေးချက်ကို မလိုလားအပ်သော လေ့ကျင့်ခန်း- *Roncarelli* (CA) အစိုးရတာဝန်ရှိသူအား ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်နေသော ဘာသာတရားချင်းများအား အာမခံပေးထားသည့် အရက်ဆိုင်ပိုင်ရှင်။ ကနေဒါ တရားရုံးချုပ်က ဒီလိုလုပ်ရပ်ဟာ အလွန်ပြင်းထန်တဲ့ ဗိုင်းရပ်စ်တွေဖြစ်ပြီး နစ်နာကြေးပေးတယ်လို့ တွေ့ရှိခဲ့ပါတယ်။ အခြား CL နိုင်ငံအချို့သည် ဤကန့်သတ်စံနှုန်းကို လိုက်နာခဲ့ကြသော်လည်း ၎င်းကို လျော့နည်းစွာ ကျင့်သုံးကြသည်။
- ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများ- ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာအခွင့်အရေး (USA, CA) ချိုးဖောက်မှုအတွက် နစ်နာဆုံးရှုံးမှုများကို ချီးမြှင့်နိုင်သော်လည်း ထိုသို့သောတောင်းဆိုမှုများအပေါ် ကန့်သတ်ချက်များစွာရှိသည်။
- ECHR ပုဒ်မ 41 သည် ဒုဏ်ရာရပုဂ္ဂိုလ်အား “[သက်ဆိုင်ရာအစိုးရ၏ပြည်တွင်းရေးဥပဒေ] အရ “ကျေနပ်မှုသာ” ကို ဆုချီးမြှင့်ခွင့်ပြုသည်။ . . . တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း လျော်ကြေးကဲ့သို့ ခွင့်ပြုသည်” ဟု ဆိုသော်လည်း ယင်းဆုကို လိုသလို သတ်မှတ်သည်။ တရားရုံး ၏ ကျင့်ထုံးလမ်းညွှန်ချက်များသည် “အခွင့်အရေးကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟူသည့် တွေ့ရှိချက်၏ အလိုအလျောက် အကျိုးဆက်မဟုတ်ကြောင်း ချီးမြှင့်ခြင်း မဟုတ်ပါ။”
- အချို့သော အရပ်ဘက်ဥပဒေနိုင်ငံများတွင် ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် နစ်နာကြေးများကို ပုံမှန်ပေးအပ်သည်။ ပြင်သစ်တွင်၊ ဥပဒေ၏ရှုလဒ်သည် “မမျှတသောဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး” ကိုပြဋ္ဌာန်းသည့်အခါအစိုးရ၏တရားဝင်ဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်သောအခါပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကိုချီးမြှင့်နိုင်သည်။

အကျဉ်းသား A နှင့် B ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပါ-
နစ်နာမှုများရှိပါသလား။

အကျဉ်းသား A

အကျဉ်းသား B

Common Law World သည် ပြင်သစ်နည်းလမ်းကို လက်ခံသင့်ပါသလား။

- တရားရုံးများသည် အစိုးရကို ထိခိုက်စေသည့် ဆုတံဆိပ်များကို ခွင့်ပြုရန် အဘယ်ကြောင့် တွန့်ဆုတ်နေကြသနည်း။
- ဤအကြောင်းပြချက်များသည် လုံလောက်ပါသလား။
- မည်သည့်အကာအကွယ်များက ၎င်းတို့ကို အများပြည်သူအကျိုးစီးပွားနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် ပိုမိုရရှိနိုင်သော ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဆုများ၏ အားသာချက်များကို ဟန့်ချက်ညီစေမည်နည်း။

ရှုပ်ထွေးသောသက်သာရာရမှု- ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုအစိုးရတွင် တရားရုံးများသည် မည်မျှအထိသွားသင့်သနည်း။

- စိတ်ဝင်စားဖွယ်အကောင်းဆုံး ဥပမာမှာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ တရားစီရင်မှုဖြစ်သည်။
  - *Juliana v. United States*
  - 9th Circuit Court of Appeals (အလွန်လစ်ဘယ်တရားရုံး) သည် တရားစွဲသူများသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ အစိုးရမူဝါဒများချမှတ်ရန် တရားရုံးများ လိုအပ်မည့် အမိန့်များကို တောင်းခံနိုင်ကြောင်း ငြင်းဆိုခဲ့သည်။
  - သို့သော် ဗဟိုတရားရုံးများသည် အစိုးရအေဂျင်စီများ (အထူးသဖြင့် အကျဉ်းထောင်များနှင့် ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအေဂျင်စီများ) ကို ကာလကြာရှည်စွာ ကြီးကြပ်ထားသည်။
  - အမျိုးမျိုးသော ECHR ကိစ္စများကို မကြာမီ ဆုံးဖြတ်သင့်သည်။
    - ✦ ECHR သည် စက်မှုညစ်ညမ်းမှုအဆင့်မြင့်မားမှုကို ဆက်လက်ထိတွေ့နေခြင်းသည် ကွန်ဗင်းရှင်းအပိုဒ် 8 (ကိုယ်ရေးကိုယ်တာနှင့် မိသားစုဘဝအပေါ် လေးစားမှု) ကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ECHR က စွဲကိုင်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ညစ်ညမ်းမှုနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်သည့် အန္တရာယ်ကို မပြနိုင်သည့်အခါတွင်ပင် ၎င်းသည် အနည်းငယ်မျှသော နစ်နာကြေး (လူတစ်ဦးလျှင် ယူရို ၂၅၀၀) ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ *ကြည့်ပါ။ Povlov နှင့် အခြားသူများ v. ရုရှား၊* အမှတ် 31612/09 (2022)။
    - ✦ သို့သော်လည်း *Povlov* တွင် တရားစွဲခံရသူများနေထိုင်ရာဒေသတွင် လေထုညစ်ညမ်းမှုကို လျော့ချမည့် ဥပဒေအသစ် သို့မဟုတ် စည်းမျဉ်းများ မလိုအပ် *ပေ*။ ECHR မှ ပစ်မှတ်ထားသော တစ်ခုတည်းသော အစိုးရများ (ပြင်သစ်၊ ဆွစ်ဇာလန်) မတိုင်မီ လက်ရှိတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ တရားစွဲမှုနှစ်ခုသည် အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားကြောင်း ကြေငြာချက်ထက် မပိုစေရပါ။
    - ✦ *Duarte Agostinho and Others v. ပေါ်တူဂီနှင့် အခြားပြည်နယ် 32၊* အမှတ် 39371/20) သည် ကွန်ဗင်းရှင်း အပိုဒ် 2၊ 8 နှင့် 14 (ဘဝအခွင့်အရေး၊ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာနှင့် လွတ်လပ်စွာ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းမှကင်းဝေးရန်)၊ မတူညီသော အစိုးရတရားခံ 33 ဦးကို ပစ်မှတ်ထားပြီး ရှာဖွေ နေပါသည်။ ဤတရားခံများကို ပိုမိုပြင်းထန်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့် အမိန့်တစ်ရပ်။